
Alumna: Gina Gardeñes Farré

Tutora: Llum Ruiz Capdevila

Creació d'un àlbum conceptual: «Eurídice?»

Presentació

Porto endinsada en el món de la música des que soc petita. Durant anys gran part de les meves hores han estat invertides en l'ensenyament i l'aprenentatge musical. Des d'aprendre a tocar diferents instruments fins a conèixer la part tècnica i harmònica de la qual tracta aquesta disciplina. Sempre he estat molt interessada en la composició musical i en la recerca personal de conèixer la música dels artistes que més m'agradaven. Per a mi, era una font de coneixement i, a la vegada, una oportunitat per connectar amb les passions i les intencions dels músics, per assabentar-me de la història que acompanyava la cançó, saber de què parlava i quin era el propòsit de l'artista.

Així doncs, quan se'ns va oferir l'oportunitat de fer un treball sobre quelcom que volguéssim, immediatament vaig pensar en redirigir-lo cap al món que m'agradava i que dominava bastant. Al principi encara no tenia cap idea ben formada del que volia fer, però una vegada vaig conèixer la història d'Orfeu, de mans de la meva professora en aquell moment d'història de la música, l'enfocament del meu treball va començar a agafar forma.

És d'aquesta manera i gràcies a molta procrastinació i pensament, que finalment vaig decidir fer del treball de recerca un projecte on treballaria la meva pròpia capa-

citat per compondre música i crear-la i, a la vegada, aprofitar l'oportunitat per documentar-me dels orígens i els antecedents de la importància de tot el que la música pot arribar a significar i representar. Per tant, presento així el meu projecte de recerca: «Creació d'un àlbum conceptual inspirat en el mite grec de l'Orfeu».

Metodologia

Durant el desenvolupament de tota la part teòrica, la base principal amb la qual vaig recollir la informació va ser per mitjà de la meua pròpia cultura musical, pàgines web especialitzades en música i història musical, la pròpia música i àlbums, òperes i sèries i altres fonts alternatives com llibres de mitologia grega i assaigs d'especialistes.

El que va comportar més esforç a nivell metòdic va ser, evidentment, la part pràctica. Òbviament va ser essencial tenir uns coneixements prèviament assolits de composició musical, producció i gravació. En la part artística vaig dependre molt dels instruments que toco i les diferents referències que em van fer de suport per saber quin era el propòsit al qual volia arribar. L'àlbum i les portades de l'àlbum els vaig fer amb unes amigues, gràcies a una col·laboració entre els treballs de recerca que vam fer, i l'edició va ser feta per mi a partir d'un programa d'ordinador. El tema més complicat va ser la part de producció i gravació de l'àlbum, i finalment vaig recórrer a la contractació d'un estudiant de producció musical, cosa que va suposar una disminució relativament important del preu, i una formació extra per a l'alumne a l'hora d'ajudar-me a produir tot l'àlbum.

Cos del treball

El primer apartat que apareix al meu treball, tot just després de l'*abstract* i la introducció, és l'evolució dels àlbums conceptuals.

En aquest bloc comento i tracto l'origen d'aquesta mena d'àlbums de categoria diferent a la normal, ja que es basen en aquells compositors que s'inspiren i componen un àlbum a través d'un concepte, ja siguin emocions, històries, mites, llibres... Una vegada deixo per escrit de què tracten aquesta mena d'àlbums simbòlics, començo a plasmar-ne l'origen i la seva evolució, des de Frank Sinatra o The Beatles, passant per Green Day i Pink Floyd i arribant a d'altres de més moderns com Kendrick Lamar, Frank Ocean o Rosalía.

Una vegada acabada tota aquesta explicació, m'endinso més aviat en la música clàssica, però específicament en la música programàtica, que és aquella on l'artista en qüestió busca transmetre a partir d'imatges extramusicals emocions i sensacions que l'oient és capaç d'associar i comprendre. En aquest apartat explico tota l'evolució de la música programàtica, des del Renaixement, passant pel Barroc, el Classicisme i el Romanticisme fins a la música del segle XIX, esmentant i parlant de diferents

compositors famosos de cada època i de les seves obres, com ara Bach, Beethoven, Camille Saint-Saens, Richard Strauss, Vivaldi, Modest Mussorgsky, etc. Quan finalment acabo i redacto tota la recerca tractada envers la música programàtica, continuo amb una anàlisi de diferents obres musicals, de diferents àmbits artístics i èpoques diferents. Primer entro en la praxi de l'estudi de les *Les noces de Figaro* de Mozart, no només parlant de l'argument de l'obra i els seus personatges sinó de l'impacte social i revolucionari que va tenir la creació i composició d'aquesta gran obra de Mozart.

Més endavant presento una banda sonora composta per Timothy Lee McKenzie, i que forma part de la sèrie estrenada el 2018 *Euphoria*. En l'anàlisi d'aquesta banda sonora parlo sobretot dels diferents detalls que l'artista intentava emfatitzar per a l'oient i també com relaciono jo cada cançó amb les diferents escenes de la sèrie i tots els personatges amb pes argumental. A més a més, aquesta sèrie, que és un drama juvenil enfocat en el consum de gènere, el maltractament psicològic i físic, la transfòbia i altres aspectes, ha tingut gran repercussió, sobretot aquest darrer any. Finalment, en el tema que tracta de l'anàlisi d'obres parlo d'un àlbum conceptual en concret, que va ser una de les raons per les quals vaig decidir orientar el meu treball de recerca en la composició d'un àlbum. Presento *El mal querer* de Rosalía, un àlbum conceptual inspirat en una novel·la occitana de l'edat mitjana anomenada *Flamenca* que tracta de l'empresonament d'una dona que és obligada a casar-se amb un rei àrab. Aquest, boig d'amor i gelós, la tanca en una torre d'on només la deixa sortir per anar a resar a l'església. El que el marit no sap és que, allà a l'església, Flamenca comença a mantenir un *affaire* amb un home que coneix, que també acaba embogint d'amor. El curiós d'aquesta obra és que el final està perdut. Així, Rosalía, en el seu camí del desenvolupament per explicar i narrar la història per mitjà de les seves cançons (de manera que cada capítol de la història correspon a una de les cançons de la cantant i artista), opta per un final alternatiu, que representa una visió més revolucionària i empoderada de la protagonista femenina. El disc *El mal querer* de Rosalía té un impacte visual i una importància gràfica de molt pes i, a més, està considerat un dels àlbums més importants, segons el Rolling Stones. Per acabar, l'últim que faig a la part teòrica del treball és parlar i explicar amb detall el mite grec d'Orfeu, ja que ha estat el concepte en el qual jo m'he inspirat per crear el meu àlbum i que està considerat una de les primeres històries d'amor conegudes. Presento els personatges, els simbolismes de la història i la mitologia i, finalment, es mostra el desenvolupament, el cos de la història. Acompanyant el mite, parlo dels diferents antecedents històrics i clàssics amb els quals compta aquest mite. Es tracta de tres òperes escrites per Jacopo Peri, Claudio Monteverdi i Christoph Gluck, i totes elles expliquen la història d'Orfeu i Eurídice enfocada des del seu punt de vista. Explico els diferents actes de cada òpera, així com els seus cantants, la música de

cada artista, el compositor, les característiques que identifiquen cada peça i obra de l'òpera. Mentre Peri va fer una obra on únicament hi havia tres personatges cantant, l'òpera de Monteverdi és considerada la primera de la història. Tot seguit, la de Gluck va repercutir en la forma de la música d'aquell temps ja que l'objectiu del compositor va ser canviar l'estil imposat de l'òpera clàssica i tradicional d'aquell temps.

Una vegada acabada la part teòrica, la part pràctica consisteix en l'explicació i presentació del que ha estat el meu procés creatiu per compondre l'àlbum conceptual i els diferents àmbits que he treballat a mesura que he anat construint el projecte.

Des de la part més artística, la composició de les cançons i escriure les lletres, fins a la part visual, l'estètica i la portada de l'àlbum, la producció musical i la part més tècnica. El producte final va ser un àlbum de 4 cançons i 3 poemes:

1. Pròleg: *Llum*
2. Cançó 1: *Eurídice, you were my wildfire.*
3. Cançó 2: *White wine*
4. Interludi: *Sacrifici*
5. Cançó 3: *Hell in fire*
6. Cançó 4: *Cry for you, Eurídice*

Conclusions

Durant tot el temps que ha transcorregut des del moment en el qual vaig decidir escollir aquest projecte i tema com a treball de recerca, puc afirmar amb sinceritat que he millorat i evolucionat en molts àmbits.

No només en l'aprenentatge cultural, ja que he conegut molts artistes clàssics, barrocs i romàntics. També he après sobre música moderna i peces conceptuals de gran impacte social en la història. A més a més, el fet d'haver tingut l'oportunitat d'estudiar la música de la banda sonora d'una de les meves sèries preferides ha sigut tot un agraïment, igual que m'ha passat amb l'àlbum *El mal querer*, que també m'ha donat l'oportunitat de conèixer-lo més a fons. Tot seguit, poder parlar de les òperes inspirades en el mite que jo mateixa també he utilitzat com a base primordial de la meua part pràctica i analitzar-les ha estat realment interessant, ja que he pogut apreciar la diferent concepció d'un mateix concepte per part de diferents artistes i, alhora, l'he pogut relacionar amb la meua pròpia visió.

I no puc deixar d'esmentar especialment la part pràctica, on m'he posat un repte a mi mateixa i a les meves habilitats a l'hora de ser capaç de crear, dissenyar, escriure i compondre les diferents parts que han constituït el meu treball; això sí, sense oblidar el reconeixement que mereix tota la gent que m'ha ajudat i ha participat en aquest procés creatiu de tanta envergadura per a mi. Sobretot, els familiars i amics que han fet possible que allò que en alguns moments van ser dubtes i pors, a poc a

poc s'anessin aclarint fins a arribar al que avui dia puc dir que és el meu primer àlbum de música conceptual.

Enllaç a l'àlbum: https://www.youtube.com/watch?v=fx6TOF9GUZA&list=PLuys_3E8KghUEDmMOY2WF4BOaQnMpIpCq

Bibliografia web

ORÍGENS DELS ÀLBUMS CONCEPTUALS: <https://ca.wikipedia.org/wiki/%C3%80I-bum_conceptual> - <<https://www.backtomusicsschool.com/albumes-conceptuales-el-concepto-es-el-concepto/>> - MÚSICA PROGRAMÀTICA: - <https://ca.wikipedia.org/wiki/M%C3%BASica_program%C3%A0tica> - Les 4 estacions de Vivaldi: <<https://www.youtube.com/watch?v=7DBIR30ks64>> - The batell de Wylliam Bird: <<https://www.youtube.com/watch?v=PLwebTq9qcc>> - Martin Peerson, The Fall of the Leaf: <<https://www.youtube.com/watch?v=TwAEPOpyBOs>> - BBW 992 jsb: <<https://www.youtube.com/watch?v=tqdevfkh0vQ>> / <https://it.wikipedia.org/wiki/Capriccio_sopra_la_lontananza_del_suo_fratello_diletissimo> - METARMORFOSIS D'OVIDI <https://ca.wikipedia.org/wiki/Les_Metamorfosi> / <http://www.xtec.cat/~sgiralt/labyrinthus/roma/litterae/ov_metamorphos.htm> - Beethoven: <[https://ca.wikipedia.org/wiki/Sonata_per_a_piano_n%C3%BAm_26_\(Beethoven\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Sonata_per_a_piano_n%C3%BAm_26_(Beethoven))> / <[https://ca.wikipedia.org/wiki/Simfonia_n%C3%BAm_6_\(Beethoven\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Simfonia_n%C3%BAm_6_(Beethoven))> / <<https://www.youtube.com/watch?v=aW-7CqxnAQ>> - Hector Berlioz: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Simfonia_fant%C3%A0stica> - Frank Liszt: <https://es.wikipedia.org/wiki/Poema_sinf%C3%B3nico> / - <https://ca.wikipedia.org/wiki/Poema_sinf%C3%B2nic> / <<https://www.youtube.com/watch?v=XWHELHZ4xKI>> / <https://es.wikipedia.org/wiki/Lo_que_se_escucha_en_la_monta%C3%B1a> - Modest Mússorgski: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Modest_M%C3%BAssorgski> / <https://ca.wikipedia.org/wiki/Quadres_d%27una_exposici%C3%B3> - Camile Saints: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Camille_Saint-Sa%C3%ABns+dansamacqabra> / <[https://ca.wikipedia.org/wiki/Danse_macabre_\(Camille_Saint-Sa%C3%ABns\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Danse_macabre_(Camille_Saint-Sa%C3%ABns))> / <[https://ca.wikipedia.org/wiki/Danse_macabre_\(Camille_Saint-Sa%C3%ABns\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Danse_macabre_(Camille_Saint-Sa%C3%ABns))> - Richard Strauss: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Richard_Strauss> LES NOCES DE FÍGARO: - <<https://www.fiorellaspadone.com.ar/operas/argumentos/las-bodas-de-figaro.html>> / <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/FMfcgxwJWrbcRvkhBhPwFXkhNJSQNG_V?projector=1&messagePartId=0.1> EL MAL QUERER: - <https://ca.wikipedia.org/wiki/El_mal_querer> / <<http://antoniveciana.blogspot.com/2019/03/la-flamenca-i-el-mal-querer.html>> / <https://aminoapps.com/c/btsarmy/page/blog/wings-a-concept-album/ERQd_GRkIPu5N_dW7KKBPwVg1Z-7g1JXPeEq4c> MITE D'ORFEU: - <<https://sobregrecia.com/2013/09/19/la-leyenda-de-orfeo-y-euridice/>> ANTECEDENTS DEL MITE D'ORFEU: - Jacopo Peri: <[https://es.wikipedia.org/wiki/Eur%C3%ADdice_\(%C3%B3pera\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Eur%C3%ADdice_(%C3%B3pera))> - Monteverdi: <<https://ca.wikipedia.org/wiki/L%27Orfeo>> / <https://es.wikipedia.org/wiki/La_f%C3%A1bula_de_Orfeo> - Gluck: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Orfeu_i_Eur%C3%ADdice>
